

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 16 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 139.

V Ljubljani, v torek 22. junija 1897.

Letnik XXV.

Neosnovan napad.

V Celovcu, dne 21. jun.

„Slovenskemu Narodu“ se je v štev. 137 z dne 19. t. m. zopet enkrat poljubilo prav odurno ter neosnovano napasti osebo našega mil. g. knezoškofa dr. Jožefa Kahna. Povod mu je obisk našega g. knezoškofa v velikovski narodni šoli, oziroma nekatere besede, katere je ob tej priliki spregovoril v šali nasproti šolskim sestram.

„Narod“ je pristojil svoj napad na način, kakršen je v tem listu že tipičen. Po mnogoobetajočem uvodu, v katerem se prav bombastično sklicuje na prejšnje svoje napade in članke in v katerem ni si mogel kaj, da dá po strani breo tudi Vašemu listu, — navaja „zlodejstvo“, zbog katerega je g. knezoškof dr. Kahn znova posadil na slavnoznano (?) svoje zatožno klop. Kakor v prejšnjih slučajih obsoja ga tudi sedaj, ne da bi zaslišal prič in zagovornikov!

Kaj je resnice na vsem? G. knezoškof je dne 12. t. m. povodom blagoslovljenja novega oltarja v Velikovecu, kakor se Vam je poročalo, obiskal tudi našo „Narodno šolo“ Ciril-Methodove družbe. Lepa stavba, ki je zlasti sedaj, ko po nasadih pred njo vse bujno cveti, izredno krasna videti, je napravila na knezoškofa najugodnejši utis. Mil. g. knezoškof pošalil se je na to s šolskimi sestrami, ki so ga pričakovale ob vhodu, rekoč: „No, taka stavba je pač prekrasna za Vas. S početka bi morale začeti z leseno barako“. Iz tona in iz vsega, kakor so se te besede spregovorile, spoznal je vsakdo na prvi hip, da mil. knezoškof nikogar noče žaliti, marveč se le čudi, da se je sploh mogla postaviti taka lepa in primerna stavba.

Samo „Narodovemu“ člankarju se je zdelo drugače; on je hotel imeti povod napadu in zato izvil si ga je iz trte.

Nato je g. knezoškof podrobno ogledal si vso hišo in opetovano izrekel svoje veselje in priznanje, da je hiša tako praktično in lepo zidana

in bil je vesel, da se v nji že sedaj stori in se bode v prihodnje storilo še mnogo več dobrega za vzgojo mladine na versko-narodni podlagi!

Opozarjamo v ostalem na poročilo „Mir“-a o tem obisku, ki je imenovanemu listu došlo v tej zadevi od najbolj kompetentne strani. Glasi se:

„Ko so se mil. gosp. knezoškof dr. J. Kahn pred praznikom presv. Trojice peljali k birmi v Velikovec, so jih učenci in učenke naše narodne šole ob Celovski cesti, kjer so se pod vodstvom č. šolskih sester ob obeh straneh ceste postavili, dostojno pozdravili. Eno uro pozneje so potem mil. g. knezoškof po dokončanih dnevnicah pripeljali se v našo narodno šolo. Ogledali so vse šolske sobe, učila in zvezke, potem celo hišo od kletij do podstrešja, dalje tudi perilnico in vrt ter niso mogli dosti prehvaliti, kako je hiša lepo in pripravno sezidana. Pred odhodom so v govornici č. sestre razveselili z lepim nagovorom. Mil. g. knezoškof so se popolnoma prepričali, kako hodi naša slavna družba sv. Cirila in Metoda pravo pot, ker ustanavlja in vzdržuje take izvrstne z a v o d e.“

Omenim naj še, da je mil. g. knezoškof dr. Kahn že opetovano pokazal veliko zanimanje za našo šolo. Veselil se je kar s početka, da se ustanovi zavod, v katerem se bode mladina podučavala v pravem krščanskem duhu. Baš on osebno je krepko podpiral vso akcijo in različne prošnje, da so se smele šolske sestre naseliti v Velikovecu in ko je pozneje šlo za to, da sestre prevzamejo gospodarstvo, ki je lastnina Št. Rupertske cerkve in ki je za našo šolo velik dobiček, je zopet on takoj in r a d o v o l j n o dal potrebno dovoljenje.

To je pač najboljši dokaz, kako povsem neosnovana so „Narodova“ očitanja in vse grdo zabavljanje in podtikanje, s katerim je znova „počastil“ našega knezoškofa. Z raznimi podlimi izvajanja „Naroda“ se ne maramo podrobneje pečati, ker odkritosrečno izjavljamo, da se nam gabiyo napadi in pisava, s kakeršno se Vaš časnikarski kolega bojuje zopet v tem slučaju! Najodločnejše obso-

jamo in zavračamo take neosnovane napade in nedostojno pisarjenje o svojem višjem pastirju. Takih „nasprotnikov“ in strahov, kakoršne je naslikal „Narod“ v onem članku, se nam res ni bati; tembolj pa se bomo morali ogibati „prijateljev“, kakeršni se nam ponujajo!

—rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. junija.

Konservativno plemstvo in Mladočeht.

Vodstvo mladočeške stranke je sklicalo minoli teden shod volilcev v Taboru, ki je značilen radi tega, ker je na tem shodu tudi govoril grof Deym, voditelj češkega konservativnega veleposestva v državnem zboru. Med drugim je dejal: Večino državne zbornice je združil mogočen princip: stoji namreč na trdni poglagi, na načelu avtonomije. Adresa desnice je to stališče točno označila. Krepka solidarnost desnice se je izvrstno skazala v zadnjih parlamentarnih bojih. Za nas je posebno to važno, ker smo Čehi v tej zvezi po številu najmočnejši. Zato smatram kot dolžnost vsacega pravega češkega domoljuba, da brani solidarnost sedanje desnice proti vsem napadom, kajti dokler obstoji ta desnica, se nam za prihodnost ni nič hudega bati. Zeleti bi seveda bilo, da bi se vlada grofa Badenija oklenila te sedaj jedino mogoče večine. Govorniku osebno ni ničesar znanega, da misli vlada češko konservativno veleposestvo naprositi, da posreduje v narodnem prepiru na Češkem, vendar on zelo dvomi, da bi tako posredovanje imelo kaj vspeha, kakor tudi dvomi, da bi zastopniki konservativnega veleposestva hoteli vsprejeti tako nalogo. Grof Deym konečno izjavlja svoje zadoščenje, da so se tako vtrdile prijazne razmere mej konservativnim veleposestvom in mej Mladočeht ter izraža nado, da bi to razmerje ostalo trajno, ker se tudi on pridružuje besedam, katere je dr. Herold govoril na banketu desnice, da prava ljubezen nikdar ne ugasne po reku: „On revient

LISTEK.

Cvetke s polja moderne znanstvenosti?

Priobčil Burjan.

(Dalje.)

„Toliko o razumu, pogledaj še, kaj bo z našo voljo!“ nadaljeval je mirno in resno duhovnik. „Darvinizem nam neovržno dokazuje, da je voljina prostost samo izmišljen pojem, morda spomin iz kake prejšnje dobe razvijajočega se človeštva.“

Dva razloga, popolnoma nasprotna, določujeta vsako človeško dejanje, osebna korist in pa čuvstvo dolžnosti, takozvana vest. Razumevno je, da so večkrat dejanja, ki nam je nalaga vest, v izvrševanju sila težavna, ker se moramo zatajevati, ker moramo žrtvovati svoje osebne koristi v prid drugim. Darvinizem nam kaj lepo pojasnjuje, kako se je razvila vest. Že od začetka so živeli ljudje v družbah. Ako bi bil vsak posameznik poljubno ravnal, vsak samo v svojo korist, ne oziraje se na prid ali škodo svojega bližnjika, morala bi taka družba poginiti, brez soodnosne pomoči se ne bi bil mogel človek ohraniti v boju za obstanek. Zato je družba zahtevala od vsakega člana, da v prvi vrsti upošteva skupna

koristi v svojem delovanju, kasneje še le svoje osebne koristi. Kdor se ni temu pokoril, doletela ga je kazen ali vsaj graja, v nasprotnem slučaju pa javna pohvala in ugled. Tako se je razvilo javno mnenje, ki se v ničem ne razlikuje od vesti. Strah namreč pred kaznijo ali grajo, če je kdo kaj storil v občo škodo, in pa želja po javni pohvali, morda celo nagradi se je globoko ukoreninila v naš spomin, tako je nastala po Darwinu vest, tako so se izcimili pojmi „dobro“ in „slabo“, „pravo“ in „krivično“, „lepo“ in „grdo“ i. t. d. Ne uči-li res tako darvinizem?

Prikimal sem mu nekoliko boječe. O da bi se mogel iznebiti tega človeka!

„Tako je bilo nekdanj, zato je vest samo nekaj spomin onega idealnega naziranja v otročji dobi človeškega rodu. Dandanes je seveda to popolnoma drugače. Veda je dognala, da je vest za omikanca nepotrebno strašilo, da so pojmi „dobro“ in „slabo“, „pravo“ in „krivično“ i. t. d. samo relativni, t. j. samo v toliko resnični, v kolikor imajo podlago v osebni koristi ali osebni naziranj. Kar se meni zdi dobro, je morda komu drugemu slabo, a oboje naziranje je resnično. Merilo našega delovanja bodi torej samo osebna korist, ne oziraje se na korist ali škodo drugih! Seme, ki ga je vsejala moderna

veda, že bujno poganja v klasje. Neizprosna statistika dokazuje, da se je število pravih hudodelstev, ne prestopkov, strahovito pomnožilo v najkrajšem času, zlasti v onih deželah, katere obseva in ogreva solnce proste vede. To veselo dejstvo nam spet neovržno priča, da se človeštvo ne samo polagoma, ampak precej hitro pomiče po poti izpopolnjevanja, da bo v kratkem doseglo ono visoko stopinjo, ki jo že zavzamejo živali. Živali namreč so že tako napredovale, da so se iznebile vsakomur škodljive vesti in uravnavajo svoje delovanje samo po osebni koristi. Za vrsto ali za svoje sodruge stori že posameznik dovolj, ako se ovekoveči v svojih potomcih. Po znamenjih sodeč torej lahko z vso gotovostjo sklepamo, da se povzdigne človek tudi v tem oziru prej ali slej do živali.“

Zvedavo me je pogledal, jaz pa sem molčal, boječ se ziniti kako neumnost, pa mrtvega ugovora pa nisem mogel dobiti v naglici.

„Imamo tudi še druge dokaze, da se človek izpreminja v mnogo popolnejšo žival — opico. Trdilo se je, da loči vera v nadzemska bitja človeka od drugih živalij. Morda je bila nekdanj ta trditev resnična, dandanes gotovo ne velja več. Človek je že toliko napredoval, da je vrgel take nepotrebosti

toujour à ses premières amours". — Pomenljiv je shod zaradi tega, ker kaže, da je češko veleposelstvo solidarno s češkim narodom v sedanjih zamotanih razmerah in v tem je uprav sedež vplivna moč češkega naroda, ki teži po avtonomiji, ki donese kraljevini češki novega sijaja in trajnega vpliva.

Sprava med Čehi in Nemci. Mladočeško glasilo je objavilo dopis iz poslaniških krogov, ki naglašajo, da sedanji čas ni ugoden za obravnave o spravi: „Kje naj se vrše obravnave? Jedino le na Češkem? Tega mi ne dovolimo. Tudi na Moravskem in v Sleziji razmere silijo do sprave. Pred vsem pa poudarjamo, da tudi na Češkem še nismo toliko dosegli, da bi mogli Nemcem dati koncesije, kajti jezikovni naredbi še ne dovoljujeta popolno enakopravnost češčine z nemščino. Isto tako imajo Nemci prednost v šoli. Le zaradi svojega stališča v dežel-nem zboru se morejo Nemci pritoževati. Toda naša krivda ni, ako so Nemci danes v mišnici, katero je bil Schmerling naredil za Čeha. Če želijo Nemci v tem oziru premembo, dobro, naj v tem smislu delujejo z nami. Dokler se ne premeni volilni red, tako dolgo Čehi ne glasujejo za zakon o kurijah. Mi ne moremo dovoliti, da občine, večje od Liberec, n. pr. Kraljevi Vinohradi, Žižkov, morajo voliti s kmečkimi občinami, ali da Plzenj voli jednega, Liberec pa tri poslance. Razmere v Avstriji se bodo zboljšale, ako je vlada pravična Slovanom, ne gledé na nemški krik. Vlada naj ne igra dvojne vloge. Mi hočemo pravico in pravičnost. V tem smislu pričakujemo jasnega odgovora.“

Anglija. Avstrijski nadvojvoda Frančišek Ferdinand se je kot cesarjev zastopnik pripeljal v London minulo soboto ob 1/6. uri. Grof Deym se mu je z vsem osobjem veleposlaništva pripeljal nasproti do Dovra. Na kolodvoru v Londonu ga je pričakovalo mnogo odličnega občinstva. V nedeljo zjutraj se je z mnogim spremstvom udeležil božje službe v katoliški katedrali; sveto mašo je daroval kardinal Vaughan. — V Londonu se je zbralo na tisoče in tisoče tujih gostov, da slavé šestdesetletnico kraljice Viktorije. V nedeljo se je kraljica udeležila božje službe v cerkvi sv. Jurija; navzoči so bili člani kraljevske družine in knežji sorodniki. V katedrali svetega Pavla so se udeležili božje službe diplomatični zastopniki, pèri in mnogo odličnega občinstva; člani gorenje zbornice v vestminsterski opatiji, člani spodnje zbornice v cerkvi sv. Marjete. Danes so bile največje slavnosti, ker se je kraljica peljala v sijajnem spremstvu po mestu do cerkve sv. Pavla, kjer je bila zahvalna božja služba.

Grška. Iz Aten se poroča, da je nemški cesar Viljem pisal sultanu, naj bi odpoklical turške čete iz Tesalije. Po poročilih znašajo državni letni dohodki Tesalije 10 milijonov drahem, od katerih se porabijo 4 milijoni za upravo dežele. Ker Grška ni odpoklicala svojih uradnikov iz zasedene Tesalije, ima troške, a nobenih dohodkov. Letošnja žetev v Tesaliji je zgubljena. Povprečna vrednost žetve znaša 66 milijonov, letošnja so cenili na 73 milijonov, a so jo uničile turške kobilice. Vojna bode Grke stala 36 milijonov, troški za ubežnike iz Tesalije, Epira in Krete znašajo 3 milijone brez vrednosti nepremičnega imetja. Poleg tega bodo vsled vojske

zmanjšali se državni dohodki za 40 %. Grška je v največji stiski. Vlada se je zopet z okrožnico obrnila na velevlasti, da bi jej odpustile vso vojno odškodnino Turčiji, češ, da je Turčija pričela vojsko. — Iz Pariza se poroča, da bivšemu predsedniku Svíce-Drozu ponujajo službo vrhovnega guvernerja na Kreti. Droz je baje odgovoril, da bi prevzel to službo le za toliko časa, da spravi upravo v boljši tir. — Iz Carigrada se dalje poroča, da boje Turčija zadovoljna, ako se jej od Tesalije prepusti ozemlje do Mecova. Grška bi odstopila le jedno vas, v kateri bivajo Rumuni. Težave bodo le gledé vojne odškodnine in časa, kedaj Turčija izprazni Tesalijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. junija.

(Cerkvena slovesnost v čast Jezusovemu presvetemu Srcu.) V petek 25. t. m. je praznik najsvetejšega Srca Jezusovega. Ta dan bo v misijonski cerkvi presv. Srca v Ljubljani od 5. ure zjutraj do 8. ure zvečer izpostavljeno sveto Rešnje Telo. Ob 3/4. zjutraj je prva sveta maša, ob 1/5. uri pridiga, ob 5. uri se izpostavi Najsvetejše pred sv. mašo, ob 1/6. je slovesno sveto opravilo. Potem je vsako uro tiha sveta maša, ob 7., 8., 9., 10. in 11. uri. Zvečer ob 6. uri je sveti križev pot, ob 7. pridiga in po pridigi slovesni sveti blagoslov in slednjič zahvalna pesem za vse od presv. Srca Jezusovega pridobljene milosti. Kdorkoli vredno prejme sv. zakramente in obiše kako cerkev, kjer se očitno obhaja praznik božjega Srca Jezusovega ter moli v papežev namen, zadobi popolen odpustek.

(Iz Briksen-a) na Tirolskem se nam sporoča, da so naš prevzv. g. knezoškof srečno prisli tje kaj ter začeli z zdravljenjem.

(Osebnost.) Gosp. Fran Finžgar je imenovan c. kr. profesorjem na moškem učiteljskem v Kopru.

(Novi mali in srednji katekizem.) Visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je pripustilo z odlokom z dne 2. t. m. št. 13.183 tudi »Mali katekizem« in »Srednji katekizem«, ki ga je založilo knezoškofstvo ljubljansko in čegar izvirnik so potrdili vsi avstrijski škofje, kot učno knjigo za splošne ljudske in meščanske šole s slovenskim učnim jezikom.

(Slovanski list na Dunaju.) Ker so razni nemški in slovanski listi nedavno poročali, da se na Dunaju snuje političen list, ki bo v nemškem jeziku branil pravice in koristi vseh avstrijskih Slovanov, zastopanih v državnem zboru na Dunaju, objavimo ob kratkem poročilo, katero nam je prijatelj dopisal o tem podjetju. Glasi se: Slovanski državni poslanci trpko čutijo, da ga ni na Dunaju nemškega lista, ki bi bil povsem pravičen opravičenim zahtevam in koristim avstrijskih Slovanov ter bi nepristranski seznanjal Nemce z razmerami avstrijskih Slovanov po raznih kronovinah in deželah. Dasi je praška »Politik« povsem slovanska ter rada zastopa koristi vseh Slovanov, vendar se v prvi vrsti, kar je naravno, bavi s češkimi razmerami. Treba je slovanskega lista v nemškem jeziku na Dunaju, v središču političnega življenja. Ta list pa bi moral služiti inte-

resom vseh Slovanov v Avstriji, ki so se večinoma po svojih zastopnikih združili v parlamentarni večini. Uvidevši to nujno potrebo sta dva znana, na Dunaju živeča Slovana povabila več slovanskih poslancev na skupen posvet. Zastopani so bili Čehi, Poljaki, Rusini, Slovenci in Hrvatje. Po daljšem razgovoru so se zjediniili za naslednji program, ki pa se more po potrebi razširiti in spopolniti: »Name-ravani list imej nalog, da zastopa in brani slovanske narode v Avstriji, vsakega kot jednoto in vse kot celoto na vnanje in v njihovih medsebojnih razme-rah. Izključene so torej: vse frikije med posameznimi narodi in v narodih samih, vsa verska, cerkvena, strankarska in stanovska vprašanja. List se ne vmešava v notranje stvari in boje, temveč repre-zentuje vsak narod v njegovi celoti v narodnopolitičnem, kulturnem in gospodarskem oziru, in sicer vsak narod na enak način in v jednaki meri. Torej bodi list tolmač in glasilo slovanskih klubov in strank v državni zbornici. Poglavitna naloga listu bode poučna in defenzivna, kar pa ne izklju-čuje ofenzive, kadar bi bila umestna in potrebna. Ta ofenziva bi se obračala le proti narodnim na-sprotnikom, sicer odločno, pa brez strasti in sovraš-tva. List bi izprva izhajal kot tednik in sicer v po-nedeljek zjutraj ter prinašal slovstveno prilogo, ob-zornik, s prevodi poezije in proze vseh slovanskih slovstev ter stalnimi poročili o slovanskem slovstvu, umetnosti in vedi. V glavnem listu bi poslanci in zanesljivi politiki obravnavali aktualna vprašanja. Povsod v narodnih središčih bode uredništvo skušalo dobiti zanesljive poročevalce o vseh važnih dogodkih javnega življenja. Strankarske stvari se bodo zabe-lježevale le kot dovršena dejstva. Glavna naloga listu bode, da vnanji svet poučuje o slovanskih raz-merah ter goji vzajemnost avstrijskih Slova-nov. List mora biti na vse strani popolnem neodvisen. Ako list dobi mnogo naročnikov in zdatne podpore, razširi se s časom v dnevnik«. — To so bistvene točke, o katerih se je zjediniil pri-praviljavni odbor, v katerem so po dva češka, polj-ska, rusinska in jugoslovanska državna poslanca, ki so se ali se še bavijo s časnikarstvom. V odboru sta še dva znana na Dunaju živeča Slovana, ki na-daljujeta priprave. Stvar danes ni še dognana, a če se priprave posrečijo, prične list izhajati s 1. dnem oktobra. Mi podjetju želimo najboljšega uspeha!

(Zvišanje uradniških plač.) Včerajšnja »N. Fr. Pr.« piše: Danes se govori v uradniških krogih, da je ministerski predsednik grof Badeni zagotovil načelniku nekega uradniškega društva, da bodo dr-žavnim uradnikom zvišane plače s 1. januarjem 1898, kakor določa od drž. zbora vsprejeti zakon.

(Med Huronci.) Iz Zagorja: V nedeljo dne 20. t. m. je prišel dr. Krek k nam, da bi imel v naši katoliški delavski družbi poučno predavanje. Soci-jalni demokratje so to izvedeli in, kar se še nikoli ni zgodilo, pribrumeli so celo uro pred pričetkom v dom in so zasedli malo ne vse prostore. Videlo se jim je, da imajo predrznosti in surovosti več seboj, nego omike. Predno je mogel dr. Krek pričeti svoje predavanje, je jel plačani agent Čobal nepozvan go-voriti o slobodi in o državnem zboru in je zahteval za-se besede. Šum se je pričel, kričalo se je sem in

staro šaro in se s tem približal živalim. Živali namreč — tako nam kažejo znanstvena opazovanja — večinoma ne verjamejo nič drugega, kakor samo to, kar zaznavajo s čutili, le pri nekaterih se opažajo prav neznatni in malenkostni ostanki onega čuvstva odvisnosti, ki bi se dal primerjati z vero. Tudi v tem oziru se vrši napredek kaj naglo. Odkar je moderna veda na podlagi naravoslovnih in modro-slovnih dejstev dognala, da je vera beseda brez res-nične podlage, odpovedali so se najprej omikanci vsaki veri, ki človeka samo ponižuje in sramoti, ker čuvstvo odvisnosti je gotovo za človeka nedostojno. Teh nazorov se v novejšem času poprijemlje tudi priprosti ljud, kmalu izgine vsako verstvo s svetov-nega pozorišča, in človek bo tudi v tem pogledu dohitel tako napredovale živali in samo to vrjel, kar bo videl z lastnimi očmi, slišal samo s svojimi ušesi i. t. d. Kaj ne, lepa perspektiva se nam odpira v bodočnost!

Njegov cinizem mi je presedal do skrajnosti, a bal sem se mu ugovarjati, videč, da bolje razume tudi darvinizem nego jaz. Rad bi ga bil zapustil, a ker sem mu obljubil, spremljati sem ga moral i naprej.

„Isto bi se dalo trditi in dokazati o drugih člo-

vekovih lastnostih, a žal, nedostaje mi časa, da bi samo omenil vse. Videla sva pa, da človek duševno brez dvoma tako silno napreduje, da bo v kratkem dosegel žival. Kako pa telesno?

Bistvena razlika med človekom in opico tiči pač v obliki možganov in lobanje. Ker se pa zamotano mišljenje polagoma razkroja v prepusto instinktivno delovanje, kakor nam kažejo očitna dejstva, mora tudi zamotan organ mišljenja dobiti priprostejšo obliko, ker vrabcev ni treba streljati s topovi. Člo-veški možgani s tolikimi zavoji in brezdami izgub-ljali bodo polagoma razorano površino, dokler ne dobe najjednostavnejše oblike opičjih možganov z manjšim številom zavojev in plitvejšimi brazdami. Da se mora ta izpremin izvršiti, kažejo nam dejstva. K prej-šjemu prevdarjanju o razvoju človeškega razuma v živalski instinkt, moram še toliko pripomniti, da se moramo te misli poprijeti tudi iz družih razlogov. Razdelitvi dela pripisujejo darvinisti veliko važnost za napredovanje. To pa po pravici. Ker se je delo razdelilo, ni treba posamezniku skoro nič več mi-sliti. Poprej je jeden rokodelce predel, tkal in obleko delal, zdaj pa so se posamezna opravila tako daleč razdelila, da ima celo vsak krojaški mojster več stro-kovnjakov pod seboj, jeden zna samo hlače sešiti,

drugi samo suknjo, tretji samo plašč. Tovarniški de-lavec stoji celo življenje pri enem in istem stroju, svojemu mehaničnemu delu se je tako privadil, da je dobro opravlja instinktivno, ne da bi mu bilo treba kaj misliti. Tako je z večinoma povsod, dela se bolj instinktivno, a misli se malo, k večjemu da se druge posnema, kar pa spet kaže na lastnost naših bodočih svakov. Po Darwinovem nauku pa se vsak organ z vajo in rabljenjem okrepi, brez rab-ljenja pa se zakrne. Ako me zadene mrtvoud na nogo, da je ne morem gibati, posuši se mi noga, najprej mi ginejo mišice, za njimi drugi deli. Ker pa človeštvo ne misli dosti, ampak vedno manj, morajo se po Darwinovih načelih možgani manjšati in manjšati, dokler se ne zjednačijo z opičjimi.

(Konec sledi.)

Revolucija v Pasji Vasi.

Kulturnozgodovinska študija.

Spisal Jože Arko.

(Dalje.)

„Kaj ne, Biga, kaj ne? Vidiš, Biga, ti si bil največji prijatelj župnikov, zdaj pa ne boš več, kaj ne, da ne boš več — a? Zakaj? Zato, ker je čez

tja, da je bila groza. Socijalni demokratje so vidno prišli samo na boj. Ko jih je dr. Krek s par stavki omahal, kako grdo se vedó in kako nesramno se obnaša njihov voditelj kot gospodar ne samo delavskega doma, marveč celega Zagorja in jim je obljubil, da jim bo dal priliko na prostem pri ljudskem shodu, ki ga skliče ob svojem času, kričati in zabavljati, so vendar v divjem kriku odšli. Pred okni so seveda še nagajali, kar so mogli. Dr. Krek je na to predaval o socijalni demokraciji in pojasnoval z vzgledi njeno delovanje. Za njim je Jakopič povedal nekaj zanimivih opazk, kako naj se zboljšajo bolniške blagajne. Domači pevski zbor „Zarija“ je zapel par lepih pesmic: skratka, bilo je veselo, prijetno popoludne. Tu prihrumi pred dom nekaj socijalistov in malo je manjkalo, da se ni pričel pravec boj. „Sodrug!“ so že pobirali deske in dvigali pesti in palice. Dr. Krek stopi pred nje; na njegovo prošnjo odidejo člani katol. delavske družbe v dom in prične se zanimiv razgovor med njim in in socijalnimi brati. Samo jeden prizor naj s tega razgovora omenjamo: Neki socijalist-steklobrusec mu zabrusi te-le besede v obraz: „Sie haben immer gegen die Arbeiter gestimmt! Sie sind von den Arbeitern gewählt und Sie sind zu den Schwarzen übergetreten.“ Tako se vzgajajo ti ljudje. Samo dve nasprotji se jim slikata: Delavci in — črnuhi — klerikalci! Ta izrek je zanimiv, poučen in zdi se nam, da tudi bodrilen za vse, ki se bojujejo proti socijalni demokraciji na slovenskih tleh.

(Umrli) je dne 21. t. m. v Škofji Loki vsled kapi gosp. Ivan Gusek, znani posestnik gostilne pri „Balantu“ v 62. letu. — Naj v miru počiva!

(Z Dobrove), 20. jun. [Nova maša v Ameriki.] Danes imam prečeti veselo vest. Gospod Ivan Plevnik, rojen dne 28. avgusta leta 1873 v Šmartnem pri Dobrovi h. št. 24, sin 1/2, zemljaka, pokojnega Andreja Plevnika in še žive vdove Apolonije, javil je v pismih do matere svoje in pisca teh-le vrstic, da bode (je bil) dne 17. t. m. v Baltimoru posvečen v mašnika, a prvo mašo (novo mašo) pa, da obhaja danes v Jolietu v slovenski cerkvi sv. Jožefa, kjer župnikuje p. n. gosp. Fr. S. Sušteršič. Ta radostna novica razveselila je vse tukajšnje farane. Da dobri Bog novemu gospodu mašniku v prevzvišenemu poklicu, ki si ga je izvolil in dosegel, s svojo pomočjo milostno podpira, prosili smo danes očitno pri božji službi zjutraj in ob 10. uri predpoludne združeno. — Gospod Plevnik obiskoval je iz početka domačo ljudsko šolo, potem pa svoje študije nadaljeval do V. gimn. razreda deloma v Ljubljani, deloma v Novem mestu. Leta 1891 meseca maja šel je v Ameriko. Svoje študije nadaljeval je potem do dne 17. t. m. v Baltimoru v Marijinem semenišču, kjer jih je tudi srečno dovršil in dosegel to, po čemur je vedno hrepenel. Bžja pomoč in varstvo Marije Device bodi ž njim vedno in povsod!

(Zagorska cesta) od kolodvora do vasi je zopet pretrgana. V nedeljo po noči jo je razrušil hudi naliv; na nekaterih mestih se komaj pozna, kje je bila. Zadnji čas je že, da se v tem ozira kaj odloč-

nega ukrene. Potok tik ceste mera dobiti primernejši strugo, sicer bodo vsi mnogi tisočaki, ki jih je že letos zabil cestni odbor v popravo te ceste, popolnoma zastoj. Ogromni stroški brez haska se vporablja že od l. 1883 v cestno popraviljanje. Zagorje je pač prometno tako živahen kraj, da ne more biti v vedni nevarnosti izgubiti zvezo s kolodvorom. Po rudniškem železniškem tiru se pač dovoljuje pešpot, toda noben voz ne more priti ob takih prilikah do kolodvora. Deželni odbor in deželna vlada bi se morala nekoliko natančneje podučiti o zagorski cesti in če bo na pristopnih mestih le nekaj dobre volje, bo cesta kmalu v redu.

(Iz Spodnje Idrije.) 21. junija. V Sp. Idriji je napovedani mokraški shod izostal. Kristan je čutil večjo nevarnost na Hrvaškem, zato je šel tja; pri nas je pa za to pet opustil in obljubil, da pride prav v kratkem. Svetovali bi mu, da naj tudi za nadalje nikar nas ne obiskuje. Naši ljudje znajo že tako zelo dobro mokraške nauke. Še on ne ve najbrže toliko, kolikor znajo naši mokraški učenjaki in omikanci. Izvežbani so že tako, da znajo po cele noči po vasi na vse grlo vpiti: „Živio mokrači!“, „Socijalni demokratje gredó!“ in s tem rjoenjem so že rešeni iz socijalne bede. Kmalu bodo tako mogočni, da bodo samo rekli: „Živio mokrači!“ in zemlja jim bo kar na te besede jela roditi sad, da bodo kar slišali, kako trava raste. Nobene toče, nobene nevihte, nobene povodni ne bo več, samo da bodo naši mokrači izgovorili preskrivnostne njih besede: „Živio mokrači!“ Če bodo le te besede izrekli, bode solnce ali pa dež, kakor bo potrebo. Zato pa ne potrebujejo več Boga. Kaj hočemo! To je mokraško in sedaj je v modi mokraštvo. Saj tudi biti mora vse mokraško. Dolgo časa so iskali novi vasi imena. Nekateri so rekli, da se mora imenovati Amerika, drugi Kračja Vas, imenitnejši bi bili radi imeli Srednjo Idrijo; razumeti se niso nikakor mogli. Slednjič vendar pride ljudem misel v glavo, da stanujejo tam sami mokrači in da se mora vas zato imenovati „Mokraška Vas“. O kako je bilo pa to ime sprejeto z veseljem! V znamenje radosti in hvaležnosti, da je dobil njih kot vendar pravo ime, so precej sv. Rešnjega Telesa dan v sredi njih vasi postavili mlaj z mokraško rudečo zastavo. Pomislite, mokrači niso kar tako kar si bodi. Da je le mokraško, pa je vse zelo dobro — še celo denar, dasi je le peščen.

(Dovoljena tombola.) Gasilnemu društvu na Breznici je ministerstvo dovolilo prirediti dvojno tombolo za napravo gasilnega orodja.

(Nemški ljudski shod v Celovcu.) Dne 11. julija bodo v Celovcu zborovali „nemški bratje“ iz planinskih dežel. Graški „Tagblatt“ tem povodom z vso silo bobna in pripoveduje širnemu svetu o važnosti obstrukcije in nemške ljudske stranke. In zakaj so si Schönererjevi hlapci izbrali ravno Celovec? Na to vprašanje odgovarja graški Mihelj: „Celovec je prestolnica dežele, katera z vsemi (!?) meščani in kmeti prisega na nemško-nacionalno zastavo. Koroška, kateri med vsemi nemškimi (!) deželami v Avstriji pripada palma, je vse svoje poslance (izvzemši jednega) poslala v tabor nemške

ljudske stranke“. — Nemški Mihelj ne vé ali noče vedeti, da na Koroškem živi 120.000 Slovencev, ki niso usiljenei in ki odločno protestujejo z ostalimi brati, da je Koroška nemška dežela. Zopet nemška predrznost!

(Milostni knezoškof mariborski) so predzadnjo nedeljo izvršili slovesno preoblečenje pri č. sestrah frančiškankah vednega češčenja presv. zakramenta. Preoblečene so bile gospice: Alojzija Atzler iz Gradea, Frančiška Wunderl iz Ljutomera in Frančiška Primec iz Žužemberka. — Na praznik presvetega R. Telesa popoludne so obiskali zavod mariborskih šolskih sester, po sv. blagoslovu razveselili sestre in otroke z ljubeznivim nagovorom, ter jim podelili apostolski blagoslov. V petek zjutraj so knezoškof obiskali deško semenišče, darovali sv. mašo, med katero so obhajali vse gojence, ter z očetovskim govorom navduševali dijake za vse dobro in blago. Mladini obeh zavodov ostanejo ti trenotki v najboljšem spominu.

(Nadbiskup dr. Stadler v Loreti.) Prevzv. biskup djakovski je naprosil sarajevskega presvetlega nadbiskupa dr. Stadlerja, da dne 5. julija posveti v cerkvi M. B. v Loreti kapelo sv. Cirila in Metoda. Nadbiskup dr. Stadler popolno ozdravljen bo oni dan blagoslovil kapelo ter tudi nagovoril ob isti priliki ondi zbrane slovanske čestilce sv. Cirila in Metoda.

(Zaprti hrvatski duhovni.) Hrvatska liberalna stranka se sedaj zaradi svojega poraza pri zadnjih volitvah maščuje na duhovni. Tako so zopet minoli petek prijeli in vklenjenega v ječo gnali kaplana Erakovića iz Stitara in sicer zato, ker je baje v zvezi s krvavimi izgređi, ki so se vršili pri volitvah v Bošnjacih. Seveda je to najostudnejša laž. To je drugi duhoven, ki je žrtva poraženega framašonskega liberalizma na Hrvatskem in brezzoba „Drau“ poroča, da pride še tretji na vrsto. Mi izrekamo svoje občudovanje nevstrašenim hrvatskim duhovnom in smo trdno uverjeni, da uprav te trpke poskušnje za katoliško in domovinsko stvar na Hrvatskem obrode najlepših sadov.

(Dunajska „Leonova družba“) bo imela letos od 26. do 29. julija v Celovcu občni zbor.

(Laške razmere.) Kakih 36 km. od Rima so se zopet prikazale razbojniške čete. Ne mine leto, da bi se ne slišalo o roparjih. Zandarji morajo spremljati pošte. Te dni se je okrog Palestrine raznesel glas, da pohaja po okolici roparska četa pod zloglasnim glavarjem Zilucca (t. j. strije Luka). Popoludne je res prišla v neki hram in zahtevala vina in živeža, in se dobro obložila. Proti večeru je šla na mestece Cavi, a župan je še o pravem času spoznal nevarnost in zasedel s karabinarji ceste. Blažena Italija!

(Ruska carica) je povila hčerko. Mali „veliki kneginji“ bodo pri krstu dali ime — Tatjana.

(Milionar samomorilec.) Barney Barnato, „kralj rudniški“, je skočil ob otoku Madeira v morje. Pravijo, da je imel neozdravljivo bolezen, drugi pa, da je mnogo zaigral na borzi. Svoj čas je bil klovn po cirkusih; potem je začel „špekulirati“ in je prišpekuliral milijone. A tudi milijoni mu niso prinesli — sreče.

tebe volil, ker je volil z županom, ki desetkrat manj vé, ko njegov pisar Brbec.“

„Živio Brbec!“ je zapiskal Urbanček Štrbunk. „Živio! Živio!“ so zakričali zborovalci. V ozadju se je pa zaslíšal vzklik: „Živio Kršič!“ Prišel je bil ta vzklik iz Zolninih ust. Gospod Kršič je zardel in hvaležno pogledal svojega agitatorja. V duhu mu je že odločil boljšo mezdo. To je izvestno vedel rdečenosni pretkanec, kajti zadovoljno se je smehljaj in si gladil ščetinasto brado.

Za Jernejem je dokazoval oče Biga svoje dose-danje prijateljstvo z župnikom, zatrjujoč, da mora odslej vse prenehati.

„Možje, vi niti ne veste, koliko dobrega sem jaz že storil župniku. Kolikokrat sem ga povabil k sebi na kozarec vina! In nikoli nisem zahteval nič plačila. Ali ni to dovolj! Premislite: celo posebno kupico sem imel zanj; v Ljubljani sem jo kupil, z zlatim robom in svinčnim pokrovom. Lepo vas prosim, pogledjte jo?“

„Dovolj, dovolj, preveč... nehvaležnež!“ Vsi možje so se srdito zganili na svojih sedežih.

„Gospoda moja!“ Ha, to je bil glas! Zmagoslav, pobodljiv, samozavesten, mogočen, prikupljiv, prijeten, mil, sladek... kakor božajoč dih je objel „gospeska“ srca spoštovanih Pesoglavcev.

„Da, naš župnik je nehvaležnež. Pa ne samo to! On je tudi samosilnik!“

„Čujte, čujte!“ se je začudil gospod Kršič.

„Vsi veste, da je gospod občinski tajnik blaga, zlata vredna duša. V nesebični ljubezni do nas, v skrbi za zboljšanje narodno-gospodarskih razmer v naši dolini se je zavzel ta naudušeni in velezaslužni mož, da hoče posvetiti vse moči vam, in samo vam in vašemu blagru. Vsi ga poznate, ne morem vam ga prehvaliti. Toda kaj mislite, zakaj ga nocoj ni sem?“

Vse je napeto poslušnilo. Še celo Zolna in drugi Kršičevci so nekoliko zjasnili svoje kisle obraze, na katere so bile privabile prve besede, znak mračne nevolje.

„Zato, ker sta mu ubranila župnik in župan, preté mu, da ga odslovita iz službe.“

„Kaj, kaj?... menda ne, menda ne?... kdo, kdo?... župan? župnik?“ mrzlično povpraševanje se je začelo med zavednimi možaki. To je bilo nezasišano, neverjetno. Toda Ladek je zatrjeval v drugo in tretje, da mu je vse pravkar razodel Brbec sam na dvorišču.

„Župnik mu je celo prigovarjal, naj dela na to, da mi odnehamo!“ je pristavil govornik.

„Nikdar, nikdar, nikdar...! strašno ogorčenje je izbruhnulo iz vročih src Pesoglavcev.“

„Tak je naš župnik!“ je dostavil efektno govornik in se ozrl po zbranih ljudeh.

„Ták, ták, ták, ták...“ hitele so ščebetati posebno zastopnice ženske garde. Predsednica Ivana je tako neznansko hitro migljala z ustnicami, da bi ji ne bil mogel niti lasu vtakniti v nežna, dražestna usteca.

Nastalo je slovesno, vsestransko protestiranje; možje so skakali na stoleh, bili ob mize, polivali pijačo, pridušali se in kleli, ropotali in razbijali, vmes so regljali ženski jeziki brez ritma in brez takta. Vladala je skrajna napetost.

Urbanček Štrbunk je prišel v neko nadnaravno, rekel bi histerično stanje. Mahal je z rokami okrog sebe, napenjal prsi in trebuh, kimal z glavo, izbuljal oči, strahovito bliskal z njimi, grizel ustnice in stiskal pesti. Niti zloga ni mogel iztisniti iz sebe. Še le ko je z sonornim basom vprašal Jernej Sluka:

„Kaj je vreden naš župnik?“ še le potem se je izvil iz Urbančeka breščec vrišč:

„Sodbe, sodbe...“

Možiček sam ni vedel, kaj bode vzbudil s tem predlogom. Govoril je v ekstazi in — ekstatičnim ljudem.

(Dalje sledi.)

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Špitališka duhovščina pri Kamniku v spomin pokojnega gosp. Jan. Kačarja, 4 gld. — Bog plačaj!

Društva.

(Slovenska Matica) ima jutri v sredo ob polupetih popoldne v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor.

Telegrami.

Berolin, 22. junija. Vest, da misli državni kancler Hohenlohe odstopiti ali le kancler ostati, je neosnovana. Sploh se zasedaj vse govornice o ministerski krizi prezgodnje.

Solun, 22. junija. Poveljniki turške vojske v Tesaliji in Epiru so dobili nalog z oskrbniki živeža za armado ne sklepati pogodb, ki bi segale čez 20. julij.

Carigrad, 22. junija. Listi poročajo, da se je sultan osebno obrnil v Berlin in Peterburg, da bi si glede ohranitve Tesalije pridobil pomoč ruskega in nemškega vladarja, toda brez uspeha. Grof Muravijev je opozoril turškega poslanika na izjavo Turčije, da Turčija ne mara pridobiti zase nobene pedi zemlje, marveč da se hoče le braniti.

London, 22. junija. Včeraj se je kraljica Viktorija pripeljala iz Windsora v London, kjer jo je v neštevilnih množicah zbrano ljudstvo pozdravljalo z velikim navdušenjem. Ulice so bile s cvetkami posute, ter z zastavami in slavaloki okrašene.

London, 22. junija. Kraljica je v palači Buckingham vspregela vse sedaj v Londonu bivajoče zastopnike vnanjih držav in indijske kneze. — V zbornici poslancev je predlagal lord Balfour, naj zbornica skupno izroči kraljici izjavo udanosti in čestitanja. Zastopniki irskega naroda so oporekali temu predlogu, ker je Irska za časa šestdesetletne dobe vladanja sedanje kraljice trpela silno velike krivice, zato je irski narod nezadovoljen in nesrečen ter se ne more pridružiti slovesnostim. Predlog Balfourjev je bil vsprejet proti glasovom irskih poslancev.

Umrli so:

18. junija. Blaž Nagode, gostač, 69 let, naduha.
19. junija. Marijana Škerl, prodajalka masla, 72 let, vnetje trebušne mreže.
20. junija. Jožefa Held, ciganka, 20 let, jetika.

Tuji.

20. junija.

Pri **Mortu**: Fleischer, Basch, Haas, Grossmann z Dunaja. — Slawik iz Gradea. — Deak iz Pulja. — Franz iz Zagreba. — Hepp z Reke.

Pri **Maltu**: Černe iz Prage. — Garay, Skodlar, Zeiller, Raus, Herling, Kunz, Holleček, Vayda z Dunaja. — Parma iz Logatec. — Schädler iz Sarajeva. — Bartak iz Trsta.

Pri **Lloyd**: Wagner iz Šmarja. — Boncelj, Globočnik iz Železnikov. — Kolenc iz Novega Mesta. — Mohorič iz Kamnika. — Moggi iz Gradea. — Pfaffenhauser iz Kranja.

Pri **bavarskem dvoru**: Ostermann iz Linca. — Kuny, Lončar iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kniple iz Gradea. — Petrovič z Vrhnike.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
21	9. zvečer	737.1	13.5	sl. jz.ah.	poloblačno	
22	7. jutraj	738.6	13.5	sr. jz.ah.	poloblačno	0.0
	2. popol.	738.8	20.4	"	"	

Srednja včerašnja temperatura 14.2°, za 4.2° pod normalom.

425 1-1

Tužnim sreem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, tast in stari oče, gospod

Ivan Gusell

danes, dne 21. t. m., ob četrta na 4. uro zjutraj, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 62. letu starosti. Pogreb pojde v sredo, dne 23. t. m., popoldne ob 6. uri iz hiše žalosti na župno pokopališče. Sv. maše zadušnice brale se bodo v župni cerkvi. Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Škofji Loki, dne 21. junija 1897.

Žalujoči ostali.

V vintgar!

394 10-6

Žumrova restavracija se p. n. turistom in obiskovalcem te sloveče divjeromantične soteske priporoča z dobro in ceno postrežbo. Dobi se vedno sveže pivo, pristna vina, mrzla in topla jedila.

Služba cerkovnika in organista

je oddati v Kovorji pri Tržiču. — Oglasiti se je pri podpisanim.

402 6-5

Lorenc Krištof, župnik

Natečaj.

413 3-3

Za zgradbo nove dvorazredne ljudske šole v Vodica razpiše se

ofertna obravnava

na dan 1. julija 1897

ob 10. uri dopoldne. — Podjetniki, kateri se zanimajo za imenovano stavbo, blagovolijo naj dopolatli svoje ponudbe do zgoraj navadenega dne krajnemu šolskemu svetu v Vodica.

Stroški stavbe proračunjeni so skupno na 11 300 gld. Vsi to stavbo zadržajoči tehnični pr pomočki so pri krajnem šolskem svetu v Vodica na ogled.

Vodice, dne 15. junija 1897.

Simon Žužek, načelnik.

Razglas

418 2-2

gledé prevzetja zgradbe okrajne ceste iz Kostanjevice do Koprivnika.

Stroški za zgradbo 5400 metrov dolgo cestno progo so proračunjeni na 14.524 gld. in se vrši ustna javna dražba

dne 1. julija 1897 dopoldne ob 9. uri

v občinski pisarni v Kostanjevici.

Načrti, proračuni in dražbeni pogoji razpoloženi so pri okrajno-cestnem odboru v Kostanjevici, kateri na zahtevanje tudi nadaljna pojasnila podá.

Dunajska borza.

Dne 22. junija.		Dne 21. junija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	154
Skupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	20
Avstrijska zlata renta 4%	123	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159	Rudolfove srečke, 10 gld.	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	72
Ogerska zlata renta 4%	123	Tisne srečke 4%, 100 gld.	140	St. Genois srečke, 40 gld.	75
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	Dunavske vranavne srečke 5%	128	Waldsteinove srečke, 20 gld.	59
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	956	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 gld.	367	Posojilo goriskega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158
London vista	119	4% kransko deželno posojilo	98	Akcije Ferdinandove železn. 1000 gl. st. v.	3545
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	87
30 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice	225	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	99
20 frankov (napoleonondor)	9	južne železnice 3%	179	Montanska družba avstr. plan.	75
Italijanski bankovci	45	južne železnice 5%	126	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	162
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. kavarovanje za grube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjurnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svetli za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.